

Prvá kapitola

Mníchov, Nemecko, 20. decembra 1951

Erik Fleischer bol muž, ktorý sa nemohol na nič sťažovať.

Mal krásnu ženu so zlatými, vlnitými vlasmi splývajúcimi na pevné plecía, úsmevom, z akého zahreje na duši, a podmanivými modrými očami. Aj po piatich náročných rokoch ho stále ľúbila.

Mal dve úžasné deti, blondavé, modrooké kópie ich matky. Magdine gény zvíťazili nad jeho dedičstvom južanských črt.

Vojnu prežil prakticky bez ujmy, po rodičoch mu zostala bavorská vila v zelenej štvrti a výnosnou lekárskou praxou sa zaradil do novej, prekvitajúcej strednej vrstvy, ktorá povstala z popola Hitlerovho šialenstva.

Spokojný život sa pred ním prestieral do nedozernej diaľky.

Keby len vedel, že dnes v noci o to všetko príde.

Čítal si v kresle večerník a podvedome vnímal salvy smiechu doliehajúce k nemu z jedálne. Manželka sa hrala s deťmi jednoduchú stolovú hru. Sklonil bradu a ponad okuliare sa cez dvere zadíval ich smerom. A už letmý pohľad na Magdu v ňom prebudil vzrušenú túžbu po treťom, možno aj štvrtom dieťati.

Pozrel na hodinky, prehol noviny a odložil ich. „O pätnásť minút som späť.“

Magda s hlavou poobrátenou k obývačke odvetila: „Večera bude o dvadsať.“

Celú jednu stenu jeho elegantnej, dubom obloženej pracovne tvorili regály prehýbajúce sa pod tarchou otcových kníh. Vysoké okná ponúkali výhľad do pochmúrnej tmy v parku na druhej strane bulváru. Zamatové závesy až po zem boli odhrnuté a on cítil, ako sa chlad zvonku opiera o sklo mrazivými dlaňami. Zastrel pred nocou a sadol si za stôl s koženými doplnkami, mäkké svetlo lampy dopadalo na úhľadne zarovnané spisy pacientov. Nazrel do diára. Prvú konzultáciu má zajtra o pol deviatej. Pichol ho ľahký osteň nespokojnosti pri pomyslení, že v dohľadnej budúcnosti k nemu budú prúdiť iba zástupy tehotných žien. Nedal si tým však pokaziť náladu. Osud mu stále nastavoval prívetivú tvár. Prisunul si prvú zložku a otvoril ju.

Kruh svetla okolo neho narušilo zvonenie telefónu, za ktorým siahol do tmy a zdvihol slúchadlo. Ozval sa tichý šepot. Chrapľavým, napätým hlasom.

„Idú si po teba! Uteč! Hneď!“

Skôr než volajúci zavesil, vyskočil na nohy. Počul, ako kreslo za ním buchlo na dlážke. Od najbližšieho okna ho delili dva kroky. Poodhrnul záves, a keď vyzrel do noci teraz už poprestýkanej démonmi, pocítil na líci dotyk hladkého zamatú. Svetlá pouličných lúčok obmedzovali výhľad, ale bol presvedčený, že v tienoch medzi stromami zazrel pohyb. Nemal čas rozmýšľať. Túto eventualitu zastrčil hlboko do zákutí mysle, no keď zrazu nastala, reagoval uvažene ako človek s jasne narysovaným plánom.

Roztrasenými prstami vytiahol z vrecka kľúče a odomkol zásuvku stola. Kov zbrane z armádnych skladov ho zastudnil v teplej dlani. Podišiel k šatníku na opačnom konci miestnosti a prudko otvoril dvere. Na vešiaku visel rad kabátov a sák, pod nimi úhľadne zarovnané topánky. Vybral si ťažký vlnený kabát a pištoľ zastrčil do vnútorného vrecka, potom si ho prehodil cez široké plecia a zohol sa po koženú tašku pripravenú práve na túto chvíľu.

Nezdržoval sa myšlienkami. Ani jediný raz sa s výčitkou neobrátil, zavrel dvere pracovne a prebehol k zadnému schodisku. Ne-

bol čas na úvahy a ľútosť. Každé zaváhanie mohlo byť osudné. Keď utekal dolu schodmi, iba letmo sa mu v duchu vynoril obraz Magdy a detí v jedálni. Nebolo kedy rozlúčiť sa. Nebolo prečo. Bol koniec.

Pivnica smrdela zatuchlinou. Mrazivý vzduch, vlhký a kyslý. Potkýnal sa tmou k dverám, ktoré odomkol prstami v rukaviciach.

Ladový vietor mu strelil zaucho, a keď si založil klobúk, vydýchol kúdol pary do mesačného svetla. Zastal a načúval, potom opatrne vyzrel do ulice medzi studené žulové domy. Raz za čas prešlo po bulvári osamotené auto. No tieň medzi stromami sa zhmotnil. Rozoznal siluety asi piatich mužov. V tme žeraveli zapálené cigarety.

Vtom zaškrípali pneumatiky. Bulvár sa rozžiaril svetlami niekoľkých áut, ktoré zastavili na chodníku, otvárali sa dvere. Cigarety poodletovali v spŕške iskier a muži vybehli z parku.

Erik za sebou zavrel a utekal do uličky za domom s malou dušičkou, či nepostavili niekoho aj sem. Ale nie – nerátali s tým, že ho včas varujú. Za zvuku búšenia na dvere a hlasov volajúcich do noci bežal v ústrety tme a budúcnosti plnej strachu a neistoty.

Druhá kapitola

Agadir, Maroko, 29. februára 1960

Zo starých mestských hradieb sa na juhu otváral grandiózny výhľad na prístav a majestátnu zátoku. Yvesovi dodnes vyrážal dych. Pošťastilo sa mu nájsť si bývanie v historickej kasbe, patril mu strešný byt v zrekonštruovanom dome v centre mesta. Bol malý, ale samému mužovi dokonale stačil. Pod jeho terasou sa rozprestierala šachovnica striech pretkaná úzkymi tienistými uličkami. Zbožňoval život kasby, jej zvuk, jej energiu, a takmer denne chodil nakupovať čerstvý tovar na miestny trh. Rád sa budil za zvuku modlitby rozliehajúcej sa z minaretu. Tiahle tóny vyzývali mužov, aby sa obrátili k stvoriteľovi. A hoci sám nebol nábožensky založený, závidel im duchovný rozmer rituálu, ktorý on ako bezverec nikdy nespozná.

Aj dnes, keď prechádzal autom cez staré mestské brány, naskytoval sa mu rovnaký pohľad ako vždy. Tentoraz ho však takmer nevnímal. Opar zdvíhajúci sa pri pobreží presvecovali prvé lúče slnka, ktoré vychádzalo nad púšťou. Žiarivé. Ružové. Oceán neúnavne vyháňal vlny na piesočnú pláž. Hmla visela nad celým mestom dole pod ním, na východe a na juhu vyrastali nové budovy pre obyvateľov tohto západoafrického prístavu, ktorý sa búrlivo rozvíjal vďaka úspešnému lovu sardiniiek v Atlantickom oceáne.

Yves sústredil všetku pozornosť na spätné zrkadlo. Uprostred chaosu motorových vozidiel, konských povozov a predavačov s fúrikmi totiž za sebou úchytkom zazrel aj čierny citroen. Hľadal ho v mäteži, dúfal, že to bol iba výplod jeho hyperaktívnej fantázie. Lenže potom ho zbadal znovu. Zahrešil pod nos a pokračoval dolu kľukatou cestou k prístavu. Na vode sa hojдали hrdzavé rybárske člny, natlačené na seba ako sardinky, ktoré priviezli z nočného výlovu.

Vyzrel cez okno vodiča na suchý kamenitý svah s niekoľkými svetlozelenými púštnymi kríkmi, kadiaľ stúpala cesta nad ním. Spod pneumatík citroenu sa prášilo. Prvý raz si ho všimol asi pred týždňom. Hocikto iný by mu zrejme nevenoval záujem. Yves však nebol hocikto. Viedol život, ktorý iba vyzeral obyčajne. Neprešla minúta v ktorúkoľvek hodinu ktoréhokoľvek dňa, aby necítil nutkanie obzrieť sa za seba. Robil to inštinktívne, tak ako dýchal. Vždy bol v strehu, sledoval tvár, vnímal každú odchýlku od normálu, jedno ako bezvýznamnú. Stále na nich čakal, vedel, že tam sú. Nikde. A hľadajú ho.

Keď citroen vyšiel zo zákruty za ním, zazrel tvár vodiča, mihla sa v slnečnom svetle a vypálila sa Yvesovi do sietnice ako fotografia. Povedomá tvár. Okrúhla. Holá. Odkiaľ ju poznal? Netušil. Vedel len, že ju už niekde videl. Rozoznal aj tieň ďalších mužov v aute a podozrenie sa premenilo na istotou, istota na strach. Našli ho. Prenasledovali ho. A skôr či neskôr si poňho prídu.

S trpkým povzdychom dospel Yves k záveru, že opäť nadišiel čas pratať sa zo scény.

Z okna v bočnej stene jeho kancelárie bol výhľad na krytý rybí trh. Na dlhých drevených paletách pod veľkým prístreškom vystavovali čerstvé úlovky. Sardinky, makrely, pražmy, parmy, platesy. Debna za debnou naukladané do podlhovastých ohrádok po celej ploche trhoviska, ku ktorým pristupovali kupci, aby sa jednali o cene s predavačmi v bielych plášťoch. Z hlasov prekrikujúcich sa v pachu rýb a soli drnčalo sklo v oknách. Yves sa iba nakrátko poza-

stavil, že to vidí posledný raz v živote. Vône a zvuky a výjavy na trhovisku mu za desať rokov prirástli k srdcu, kým sa zo skromného predavača vypracoval na riaditeľa. Vzhľadom na to, že po príchode z Mníchova nevedel o rybách a rybároch absolútne nič, bol jeho kariérny vzostup priam raketový. Veľmi rýchlo sa prejavil inteligenciou a schopnosťou premýšľať za pochodu, čo neuniklo jeho nadriadeným. Pridávali mu čoraz viac zodpovednosti. Povýšili ho. Najprv na správcu, potom na zástupcu riaditeľa. A keď napokon jeho mentor odišiel minulý rok do dôchodku, pokladali všetci za celkom prirodzené, že po ňom prebral žezlo.

Odvrátil sa od okna, duša ťažká sklamaním a ľútosťou. Akoby vždy, keď sa mu už zdá, že má naplánovanú budúcnosť, zasiahne osud a zmení jeho plány.

Bež, Erik, bež. Začni odznova. Prebuduj vlastný život. Ale nech ti nikdy ani len nenapadne, že si v bezpečí. Ani na sekundu nezabudni, že som ti v päťách, pripravený udrieť.

Zvesil obraz zo steny za stolom a pokrútil kolieskom na seffe raz doľava, raz doprava. Počul šťukanie kolíčkov, keď sa zastavil na poslednom čísle, a ťažké dvere sa otvorili. Za nimi ležal štós papierov, oficiálne dokumenty, pokladnička s niekoľkými stovkami dirhamov. A úplne vzadu malá kovová kazeta s visacou zámkom, ktorú vytiahol a položil na stôl.

Odomkol ju malým kľúčikom z krúžku na kľúči od auta a odklopil veko. V kazete boli jeho cestovné pasy. Všetky doklady, ktoré bude potrebovať, keď dôjde isté k istému. Zobral ich, vložil do vrecka v kufříku a vzal starú čiernobielu fotografiu. Magda a deti. Prebudila v ňom závan sebaľútosti, dokonca výčitiek. Za všetky tie roky si iba zriedka dovolil myslieť na to, čo sa s nimi asi stalo. Ani teraz na to nemal čas. Zastrčil ju medzi papiere do kufříka a schytil pištoľ Walther P38, ktorú vybral zo zásuvky svojho mníchovského stola tej osudnej noci pred mnohými rokmi. Občas ju naolejoval, ale nikdy z nej nevystrelil, v hneve ani v sebaobrane. Aj tú hodil do kufříka.

Keď sa otvorili dvere, vyplašene zdvihol zrak. Jeho sekretárka bola objemná dáma pred štyridsiatkou, staromódna a nepríťažlivá,

s olivovou pokožkou a čiernymi očami. Dlhé vlasy mala zviazané pod čiernou šatkou.

„Áno, Aqila?“ Prekvapil ju úsečným tónom.

„Prepáčte, monsieur Vaur,“ ospravedlnila sa placho aj dotknuto zároveň. Nikdy si nerozumeli. „Mám na telefóne monsieur Cattiauxa z banky. Vezmete si to?“

„Nie, nech zavolá poobede.“ Po takom dlhom čase mal francúzštinu takmer bez prízvuku a v krajine, kde ju prakticky každý používal ako druhý jazyk, už výslovnosťou nevzbudzoval pozornosť. Predsa však ešte bolo v čom sa zlepšovať.

Prikývla a zavrela za sebou dvere. Stažka si vydýchol, aby uvoľnil nahromadené napätie. Poobede už tu nebude a už nikdy sa nebude rozprávať s pánom Cattiauxom z banky. Aspoň z toho sa mohol tešiť. Omrvinka úľavy v oceáne starostí. Ak niečo opúšťal rád, tak to boli dlhy.

Vložil kazetu späť do trezoru, zavrel ho a starostlivo zavesil obraz na miesto. Potom sa obrátil k stolu a prehrabal zásuvky. Nenašiel v nich toho veľa, čo by si chcel vziať so sebou. Bolo v podstate nemožné odhadnúť, čo ho čaká v tmavej a neprebádanej budúcnosti.

Kasbou sa rozliehal azán, zvolávanie na modlitbu, hlas muezína sa niesol nocou ponad ruch pouličných trhovísk a reštaurácií. Pre Yvesa to bol známy a upokojujúci zvuk, s miernym vánkom prenikal cez otvorené okno do jeho bytu. Príjemné počasie aj vo februári. Táto klíma mu bude chýbať. Teplé letá, mierne zimy, čistý, suchý vzduch. A vôňa a šum mora. Keď v noci celé mesto stíchlo, vždy ho bolo počuť, znelo ako dýchanie. Hlboký, pravidelný, vždy prítomný dych mora. Najviac mi asi bude chýbať práve toto, pomyslel si.

Na posteli ležal otvorený kožený kufrik. Vopred pobalený a pripravený na odchod, Yves doň dával posledné predmety. Nedôležité veci. Taľafatky života, ku ktorému tak prilipol a ktorý sa mu nechcelo úplne hodiť za hlavu. Strieborné puzdro na cigarety s venovaním, hodiny so svetielkujúcimi ručičkami, ktoré kúpil na trhu, zlatý nára-

mok od Salimy. Zahľadel sa na jej fotografiu. Stála na nočnom stolíku v cínovom ráme. Keď sa nezobudil s jej tvárou na svojom vankúši, vždy ju našiel ležať na druhej strane postele. Z náhleho popudu vytrhol kartón zozadu rámu a vytiahol z neho čiernobielu fotografiu. Pozrel do jej usmiatych čiernych očí a prstom jej prešiel po perách. Po perách, ktoré už nikdy nepobožká.

Vložil ju do vrečka na stene kufríka a rozhodoval sa, či jej nezavolá. Vedel však, že by jej nedokázal vysvetliť, prečo odchádza a prečo ho už nikdy neuvidí. A premýšľal aj, prečo ho to bolí väčšmi, než keď opúšťal Magdu a chlapcov.

Nakoniec prišiel na praktický dôvod, prečo jej nevolat. Bolo dosť možné, že mu telefón odpočúvajú, a on by tak upozornil svojich prenasledovateľov, že sa chystá zdúchnuť.

Zatvoril kufrík a sadol si na okraj postele, rozhliadal sa po byte. Pohľad na hodinky prezradil, že je krátko po pol dvanástej, a zrazu sa cítil veľmi sám. A vystrašene. Takýto život si nikdy neplánoval. Žiť v tienoch, sledovať tých, ktorí by mohli sledovať jeho. Nútený preskakovať z jedného života do druhého, opúšťať ľudí a veci, ktoré ľúbi. Čoraz ťažšie nachádzal zmysel v budovaní nového života. Pretože raz, niekedy v budúcnosti, si ho aj tak niekde nájdu a celé sa to začne odznova.

Unavene vstal a schytil kufrík. Tie svine si nedajú pokoj. A keď ho raz dolapia, bude to znamenať koniec.

11.38 potichu zavrel dvere bytu. Na starom kamennom schodisku bolo tma, žiarovka v lampe vyhorela alebo ju niekto ukradol. Vyjde von bočným východom na chodbe pri dverách správcu na prízemí, keby náhodou mali niekoho na ulici. V bludisku uličiek kasby sa už potom nepozorovane vytratí do noci.

Napriek tomu ho tma na schodisku obostrela nepreniknuteľne ako plášť, mohol sa jej takmer dotknúť. Voľnou rukou hmatol po stene a nohou opatrne hľadal každý ďalší schod. Jeho dych sa hlasne ozýval v tichu panujúcom za hrubými kamennými múrmi starého domu.

Keď zišiel na medzипoschodie, začul hlasy. Šepot v tme. Cudzí jazyk, ktorý ledva rozoznal a vôbec mu nerozumel. Ani táto bariéra však nezakryla naliehavosť v ich hlasoch. Napätie. Uvedomil si, že muži, ktorým patrili hlasy, sú o poschodie nižšie a idú hore.

Panika ho zaštipala v hrdle ako žľč. To sú oni. Prišli si poňho. Teraz. Nemal kam utiecť. Zháčil sa, zdrevenel uprostred kroku. Zostávalo mu iba vrátiť sa do bytu a pokúsiť sa o útek po strechách domov. No už len pri tom pomyslení stuhol od strachu. Bez okolíkov nechával v noci otvorené okno, lebo nijaký zlodej so štipkou zdravého rozumu by sa v noci neodvážil škriabať po tých strechách. Okrem toho sa bál výšok.

Blížili sa. Začul svoje meno, krv v žilách sa mu premenila na ľad. Nebolo pochyb, idú si poňho. Napriek tomu stál ako pribitý, ochromujúca nehybnosť ho nepúšťala z miesta. Mohol ešte vbehnúť priamo medzi nich, využiť moment prekvapenia. No čo ak mali baterky a zbrane? Bolo ich viac, to vedel. Bude im vydaný napospas.

Stalo sa to bez akéhokoľvek varovania. Zaskočilo ho, keď sa svet okolo neho zrútil. Náhle a kompletne. Z toho, čo bola pred malou chvíľou pevná stavba, zostal iba prach, trámy a sutina, vzduchom rinčal a rachotil kov a kameň. Hukot, ktorý akoby vychádzal z útrobov zeme, horúci, pokazený dych samého diabla explodoval do noci. Yves sa metal, padal, krútil. Nemalo to konca. Pätnásť sekúnd trvalo pätnásť hodín, potom sa o čosi udrel hlavou a svet prikryla tma.

Netušil, ako dlho bol v bezvedomí. No keď precitol, ako prvé ho upútalo to ticho. Zvláštne, ohlušujúce ticho, ktoré ešte väčšími vynikalo v porovnaní s rezonujúcou spomienkou na dunenie skazy. Prach sa usádzal ako najjemnejší sneh a on sa ho dusivo nadýchol; pozrel nahor, na hviezdy, kde kedysi býval jeho byt. Nevedel sa zorientovať v kamení a tehlách okolo seba, nemal poňatie, kde sa nachádza. S prekvapením však zistil, že ešte vždy drží v ruke kufriček, otlčený a oškretý, ale celý.

Ležal v neprirodzenom uhle na čomsi, čo asi bývalo schodisko, a s námahou sa posadil. Akoby zázrakom nemal nič zlomené, cítil však, že mu po hlave steká krv.

Vtom zachytil vzdialené hlasy volajúce do noci. Ktosi kričal. Bližšie pri ňom niekto iný stonal. V tom zmätku nevedel určiť, odkiaľ zvuk prichádza. Netušil, čo sa to vlastne stalo. A ten výbuch?

Pokúsil sa vstať, a keď sa obrátil, zbadal ruku, ako trčí z hromady sutiny, stuhnuté prsty zvierali vzduch. Vyliezol na hromadu a všetkou silou odvalil kamene, pod ktorými ležalo beznádejne rozmiažené telo plešatého muža s okrúhlou tvárou, teraz bielou od prachu s červenými fŕkancami krvi. Vodič Citroenu. Bolo ich viac. Zbadal chodidlo. Tam ruku. Tam nohu. Nijaký zvuk. Nijaký pohyb. Jeho prenasledovatelia boli po smrti. Všetci. Tri zo šestnásttisíc obetí, ktoré si vyžiadalo tých pätnásť pekelných sekúnd najhoršieho zemetrasenia v marockých dejinách.

Yves však prežil, a kto sa to kedy dozvie? Koľko tiel nikdy nájdu? Jeho isto nie.

Vtedy si uvedomil, že svojou smrťou dostal novú šancu na život. Už ho nikdy nikto nebude hľadať.